

Sygn. akt V CZ 17/16

## **POSTANOWIENIE**

Dnia 18 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)  
SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)  
SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa mał. G. K. i mał. H. K. reprezentowanych przez matkę M.  
M.-K.

przeciwko T. K.

o podwyższenie alimentów,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 maja 2016 r.,

zażalenia pozwanego na wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 27 listopada 2015 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy w W. oddalił powództwo G. K. i H. K. przeciwko T. K. o podwyższenie alimentów. Na skutek apelacji powódek, Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania wskazując w uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia, że Sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy, zatem istniała podstawa do wydania orzeczenia kasatoryjnego.

W zażaleniu na to postanowienie, złożonym w trybie art. 394<sup>1</sup> § 1<sup>1</sup> k.p.c., pozwany domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia kwestionując stanowisko Sądu Okręgowego, że w sprawie doszło do nierozpoznania istoty sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest oczywiście uzasadnione.

Uchylenie wyroku połączone z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji przewiduje art. 386 § 2 i § 4 k.p.c. Zgodnie z treścią tego przepisu, orzeczenie kasatoryjne może zostać wydane w razie stwierdzenia nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji, nierozpoznania przez ten sąd istoty sprawy oraz wtedy, gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Zażalenie na orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji ma służyć skontrolowaniu, czy zostało ono prawidłowo oparte na jednej z wymienionych przesłanek, tj. nie tylko na skontrolowaniu, czy powołana przez sąd przyczyna uchylenia odpowiada podstawie ustawowej ale i czy przyczyna ta rzeczywiście wystąpiła. Przedmiotem badania Sądu Najwyższego jest zatem faktyczne istnienie, ale li tylko formalnych, procesowych podstaw wydania przez sąd odwoławczy wyroku kasatoryjnego, a nie reformatoryjnego.

Tak więc, jeżeli wyrok został uchylony z powodu nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy, to rolą Sądu Najwyższego w postępowaniu zażaleniowym jest zbadanie, czy sąd odwoławczy prawidłowo rozumiał to pojęcie

oraz czy taką ocenę uzasadniało stanowisko sądu pierwszej instancji. Przez pojęcie „nierozpoznanie istoty sprawy” w znaczeniu użytym w art. 386 § 4 k.p.c. należy rozumieć nierozstrzygnięcie o żądaniu stron, czyli niezatawienie przedmiotu sporu, całkowite zaniechanie wyjaśnienia istoty lub treści spornego stosunku prawnego.

Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo o podwyższenie alimentów po przeprowadzeniu na podstawie zarówno dokumentów jak i zeznań świadków obszernego postępowania dowodowego. Z dowodów tych wysnuł wniosek, że brak jest podstaw do uwzględnienia powództwa, co znalazło wyraz w szczegółowych rozważaniach ujętych w uzasadnieniu tego Sądu. Nie sposób zatem w tej sytuacji twierdzić, że nastąpiło nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu wyżej przytoczonym. Potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego dla poczynienia bardziej precyzyjnych ustaleń faktycznych dotyczących w szczególności kwot konkretnych wydatków ponoszonych przez matkę powódek dla pokrycia ich potrzeb, nie jest okolicznością usprawiedliwiającą wydanie orzeczenia kasatoryjnego.

Wobec oczywistej zasadności zażalenia, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>13</sup> § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w związku z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

kc

jw